

הדר פרק ששי עירובין

עה

עין משפט גר מצוה

א [לעיל כג, ג] [תולין יט: א] [לעיל טו: א] ד [נליה נב, ימנות נג: קדושים נב, עה: ממנות א: פ: כבודות כו, ט] [לעיל נט: סה: א] [לעיל כה,

הגהות הב"ח

א [גמ' אמר רב חלונה ראמאי קמי: פ] [הש"י ד"ה אסור לעשות יחיד כ"ל ומינת לדור ומת: א] ד"ה טעמא דשכח ודאי דאי כרי עקיבא אפי' עירוב:

מוסף רש"י

ואם היו של יחידים, שחיד לד בפנימית דהוא רגל המותרת ממקומה אינה אסורה שלל ממקומה, ואם של רבים ולא הינה פנימית לעצמה דהוא רגל האסורה ממקומה, אסורה על החלונה אפילו עירבה חלונה לעצמה [לעיל ע"ג].

מוסף תוספות

א. ה"מ לאסור, אבל מ"מ הו"א וכו', מוס' ר"פ.

רבינו חננאל

הוא אמינוא שמה דירה. להא מילתא קמ"ל: ה"ג ואי מהכא ה"א פסיס לא ידענא כמה. כלומר אי מהא ה"א נהי דבחצירות שמעינן מינה דבתרמי סגי מנדקט לידו אחד עובד כוכבים הא תרוייהו ישראלים שרי אכל צמחים לא ידענא כמה לכל הלא: קמ"ל צמים וחצירות סתם צמים שנים סתם חצירות סתים: אסור לעשות. ו) לדור יחיד צמקום עובד כוכבים שלא ילמד ממעשיו לפיכך לא יערכו אלו עמו ולא ישתמשו עמו בצמזוי כדי שיהא יחיד ויירא מן העובד כוכבים שלא יתרגנו ויאל: דשמענא ליה לר' ענלא דאמר. זהא מילתא דרב: עובד כוכבים עובד כוכבים תרמי ומני ולא ידענא מאי קאמר. השתא ודאי מפרש למלמיה דרב. היה מצוי שפירו אחד עובד כוכבים אינן מערבין אותו כולו משום לאסור לעשות יחיד צמקום עובד כוכבים. לשון אחר חד למצוי ומד להלך: בתרנ' וז לפניס מוז. פנימית פתוחה לחלונה וחלונה לרה"ר ודריסת רגלה של פנימית על החלונה ללאט לרשות הרבים: עירבה פנימית. לעצמה לטלטל בחצירה: שפיהן אסורות. דהויא פנימית רגל האסורה צמקומה ולאסרת דדריסת רגלה על החלונה: מותרת לעצמה כו'. קצבדי דרגל המותרת צמקומה אינה אסורה: ר"ע. סבר אף רגל המותרת אסורה צמקום שלא עירבה שם: והפ"א. בגמרא מפרש לה: מן הפנימיות ולא עירבה שפיהן אסורות. דהויא פנימית רגל האסורה: נסנו עירובין צמקום אחד. שעירבו שמהן זו עם זו והאי צמקום אחד מפרש בגמ' שנתנוהו בחלונה: ושכח א'. אפי' מן החלונה ולא עירב שפיהן אסורות לפנימית נמי אסורה לטלטל בחצירה משום דלא מליא למידא דשא ואסתמלין מחלונה לאשתמושי בצנפי נפשה דהא ליתא לעירובה גבה דאיתו עירוב הממין בחצירן הולכוהו בחלונה: אס היו של יחידים. שאין צמקומה אלל אחד וצמקומה אסור דריסת רגל לכוין יחיד הוא הפנימית הוא רגל המותרת ואינה אסרת וקמנא כרנבן ואם היו שנים אפילו בחלונה גרינן דילמא אתי למישרי שנים פנימית אחד בחלונה: גמ' אף רגל האסורה אינה אסרה. וממנתי מושיבין ליה לעמיה: סגן חלונה ולא פנימית שפיהן אסורות. הא עירבה נמי פנימית תרוייהו שריין אלמא רגל המותרת לא אסרה: אפילו רגל המותרת נמי דקמני סיפא גבי עירבו שמהן כל אחת לעצמה ר"ע אסור את החלונה ומשום לאשמעינן היא גופה לא אנטריך דמסיפא נפקא לן דשמתא מותרת אסרה אסורה מינעיהל: ועולם ר"ע. ולא תדוק מינה עירבה לא אסרה אלל היא גופה קמ"ל דרגל האסורה אסרת ודקא קשיא לך

היה אמינוא ח) דירת עובד כוכבים שמה דירה קא משמע לן דדירת עובד כוכבים לא שמה דירה ואי מהכא הוה אמינוא לא ידענא בתים כמה קא משמע לן בתים תרין השתא דאמר רב אפילו חצר טעמא דרב דקא סבר אסור לעשות יחיד צמקום עובד כוכבים אמר רב יוסף אי הכי היינו דשמענא ליה לרבי טבלא דאמר עובד כוכבים עובד כוכבים תרי זימני ולא ידענא מאי אמר: בתרנ' אשתי חצירות זו לפניס מוז עירבה הפנימית ולא עירבה החלונה ולא הפנימית מותרת והחלונה אסורה החלונה וזו לעצמה וזו מותרת בפני עצמה

הוה אמינוא דירת עובד כוכבים שמה דירה. אע"ג דלאמר צריש פרקינ' דלכולי עלמא לא שמה דירה" הכא דלהקל להמיר המצוי להחטיב צמחים וחצירות פתוחים לתוכו אמר שמה דירה: מתלב רב ביבי בר אבוי. ק"ק דה"ל לאקשוי מרשא מעיקרא: א"ל מוא רגל המותרת אינה אסרת כו'. הא ללא מוקי צעמיה דקה היינו משום דמיקשי רשא וסיפא צעמיה דקה ומליעמא היא דשכח אחד מן הפנימית צלא עשמה דקה: עד

פח א ב מיי פ"ד מהל' עירובין הלכה טו כ טוש"ע א"ח ט' שעת סוף ג: פ"ג א ב מיי שם הלכה נב טוש"ע שם סוף ד: צ ד מיי שם הלכה נב טוש"ע שם סוף ה: רבינו חננאל (המשך) חיצונה ולא עירבה הפנימית שחידן אסורות. מני אי נימא ר' עקיבא מאי איריא בשלא עירבה פנימית שהיא אסורה במקומה אפי' עירבה הפנימית שהיא מותרת בדיסתה לא רגל ה"ה אלא לאו רבנן היא טעמא דהיא במקומה אסורה. הא רגל שהיא מותרת במקומה אינה אסרת שלא במקומה. ומפרק לעולם ר' עקיבא היא והכי קתני, לא זו האסרה [במקומה] בלבד היא האסרת, אלא אפי' המותרת במקומה אסרת שלא במקומה, כגון עירבה זו לעצמה וזו לעצמה. ומקשינן איני והתנן עירבה זו לעצמה כו', טעמא דעירבה הא לא עירבו שחידן אסורות, אלאמא רגל המותרת אינה אסרת [כמי שרגל] [אבל רגל] האסורה אסרת. ופרקינן לעולם ר' עקיבא היא וחטורי מותרת והכי קתני, עירבה זו לעצמה וזו מותרת בפני עצמה וזו מותרת בפני עצמה. כמה דברים אסורות שעשתה הפנימית [דקה] וסליקה עצמה, אבל לא עשתה דקה החיצונה [אסורה], שר' עקיבא אסור החיצונה וחכמים אומרים אין דריסת הרגל [אסרת]. ומותבין מסיפא, דקמני אם היו של יחידים אין צריכות לערב. ורבינא נמי מתיב משכח אחד מן החיצונה ולא עירב. וייקנין מיניה רגל המותרת במקומה אינה אסרת שלא במקומה. ופרקינן אלא כי אתא רבין ואיני ניא שלש מחלוקות דבר, ר' עקיבא סבר אפי' רגל המותרת במקומה אסרת שלא במקומה, ורבינא סבר אפי' רגל המותרת במקומה אינה אסרת שלא במקומה, והאי תנא קמא דתנן עירבה החיצונה ולא עירבה הפנימית כו', סבר רגל המותרת במקומה אינה אסרת ורגל האסורה במקומה אסרת נמי שלא במקומה. פסיקא, נתנו עירובין במקום אחד. מאי מקום אחד אמר ר' עקיבא, ומאי קרי לה מקום אחד. מקום המיוחד לשחידן לפנימית ולחיצונה, כי הפנימית [ושל] ה"ה מעבר [על] החיצונה, אבל החיצונה אין לה בפנימית לא מעבר עליה ולא דריסה.

זו מותרת בפני עצמה רבי עקיבא אסור החיצונה שדריסת הרגל אסרתה וחכ"א אין דריסת הרגל אסרתה ישכח אחד מן החיצונה ולא עירב הפנימית מותרת והחיצונה אסורה מן הפנימית ולא עירב שחידן אסורות נתנו עירובין במקום אחד ושכח אחד בין מן הפנימית בין מן החיצונה ולא עירב שחידן אסורות יאם היו של יחידים אינן צריכין לערב: גמ' כי אתא רב דימי א"ר ינאי זו דברי רבי עקיבא דאמר אפילו רגל המותרת במקומה אסרת שלא במקומה אבל חכמים אומרים כשם שרגל המותרת אינה אסרת כך רגל האסורה אינה אסרת תנן עירבה חיצונה ולא פנימית שחידן אסורות מני אילימא רבי עקיבא מאי איריא רגל אסורה אפילו רגל מותרת נמי אלא לאו רבנן לעולם ר"ע ולא זו אף זו קתני תנן עירבה זו לעצמה וזו מותרת בפני עצמה וזו מותרת בפני עצמה טעמא דעירבה הא לא עירבה שחידן אסורות והא היא תנא דאמר רגל המותרת אינה אסרת רגל האסורה מני היא אילימא ר"ע היא אפילו רגל המותרת נמי אלא לאו רבנן היא ועוד מדסיפא רבי עקיבא רישא לאו ר"ע כולה רבי עקיבא היא וחטורי מיחסרא והכי קתני עירבה זו לעצמה וזו מותרת בפני עצמה וזו מותרת בפני עצמה בד"א שעשתה דקה אבל לא עשתה דקה חיצונה אסורה דברי ר"ע שר"ע אסור את החיצונה מפני שדריסת הרגל אסרת וחכ"א אין דריסת הרגל אסרת מתיב רב ביבי בר אבוי ואם היו של יחידים אין צריכין לערב הא של רבים צריכין לערב אלמא רגל המותרת במקומה אינה אסרת רגל האסורה אסרת ועוד מתיב רבינא שכח אחד מן החיצונה ולא עירב הפנימית מותרת וחיצונה אסורה שכח אחד מן הפנימית ולא עירב שחידן אסורות טעמא דשכח הא לא שכח שחידן מותרת אלמא רגל המותרת אינה אסרת רגל האסורה אסרת אלא כי אתא רבין א"ר ינאי ג) מחלוקות בדבר ת"ק סבר רגל המותרת אינה אסרת רגל האסורה אסרת ר"ע סבר אפילו רגל המותרת אסרת ורבנן בתראי סברי כשם שרגל מותרת אינה אסרת כך רגל האסורה אינה אסרת: נתנו עירובין במקום אחד ושכח אחד בין מן הפנימית וכו': מאי מקום אחד (סימן חיצונה עצמה בבית יחידיא רבינא דלא משכח בפנים) אמר רב יהודה אמר רב חיצונה ח) ומאי קרו לה מקום אחד מקום המיוחד לשחידן תניא

הוה אמר רב אמר לא זו צלבד אסר ר"ע דהויא רגל האסורה אלל אף זו עירבה המותרת: הא לא לעצמה הפנימית רגל המותרת רגל האסורה אסרות: טעמא דעירבה. פנימית דהויא רגל ושאינה מעורבת אסורה דהא פשיטא דשאיה מעורבת אסורה דהא כבר תני לה לעיל מתני' ואי משום היא גופה לאשמעינן רגל המותרת אינה אסרת אסורה וליתני כגון עירבה חלונה ולא פנימית חלונה מותרת וכל שכן אלל ודאי דוקא קמני: מדסיפא רבי עקיבא. דהא רבי עקיבא אהא מילתא פליג: שעשמה דקה. פנימית עשתה דלת קטניה לפני פתחה וסליקה דריסת רגלה מחלונה: אין דריסת הרגל אסרה. ואתרוייהו מילי דרבי עקיבא פליגי והפ"י ארישא דקמני חלונה ולא פנימית שחידן אסורות ונטרוה לרבי עקיבא עד דלסקיה למלמיה והדר אפליגו עליה: טעמא דשכח. אחד מן הפנימית הא לא שכח שחידן מותרת והא ללא כרבי עקיבא דאי כר"ע ח) אי עירבו שחידן נמי אסר על החלונה אלל לאו רבנן ובשכח אסרי אלמא רגל האסורה אסרת: אמר רב יהודה אמר רב חיצונה גבה וחלונה מיתקרא בשכחה הפנימית משום רגל האסורה אלל נתנוהו פנימית חלונה הוא דמיתקרא בשכחה פנימית משום רגל האסורה אלל פנימית לא מיתקרא משום שכחה חלונה לאחדא דשא ומשתמשא: תניא

(ב) פירוש זה מוריד לאסור על בני החצר ע"י קביע ובפ"מ טם.

עירוב

שתי חצירות זו לפנים מזו עירבה הפנימית ולא עירבה החיצונה

עירוב

עירובין דף ע"ה ע"א

שו"ע סי' שע"ח סעי' ב'

עירוב

עירוב

© כל הזכויות שמורות | 80179

עירבה זו לעצמה וזו לעצמה

שכה אחד מן החיצונה ולא עירוב

שכה אחד מן הפנימית ולא עירב

עירובין דף ע"ה ע"א

לא עירב

עירוב

לא עירב

עירוב

© 180182 | כל הזכויות שמורות

נתנו עירובין במקום אחד ושכח אחד בין מן הפנימית בין מן החיצונה ולא עירב

עירובין דף ע"ה ע"ב

נתנו עירובין בחיצונה ושכח אחד בין הפנימית ובין מן החיצונה ולא עירב

עירוב

לא עירב

נתנו עירובין בפנימית ושכח אחד מן הפנימית ולא עירב

נתנו עירובין בפנימית וכו' שכח אחד מן החיצונה ולא עירב

לא עירב

עירבו

"היו שלשה אסורין"
לשיטת רש"י ותוס'

"היו שלשה אסורין"
לשיטת ר"ח והרי"ף

לא עירבו

לעולם מותרות עד שיהו שנים בפנימית ואחד בחיצונה

עירובין דף ע"ה ע"ב

שו"ע סי' שפ"ב סי"ז

© 2019 כל הזכויות שמורות

”זנכרי הרי הוא כרבים”
לשיטת רש"י ותוס'

עירובין דף ע"ה ע"ב

© כל הזכויות שמורות 1 א0191

“זנכרי הרי הוא כרבים”
לשיטת ר' חזקוני”ף

עירובין דף ע"ה ע"ב

שו"ע סי' שפ"ב סי"ז

נכרי

ישראל

"ונכרי הרי הוא כרבים"
לשיטת ה"י סי' שפ"ב בדעת הרמב"ם

עירובין דף ע"ה ע"ב

שו"ע סי' ש"ע סעיף ז'

© כל הזכויות שמורות | 80193

י' בתים זה לפנים מזה

עירובין דף ע"ה ע"ב

שו"ע סי' שע"ט סעיף א'

חצר ב'

ערוב חצר ב'

ערוב חצר א'

חצר א'

© כל הזכויות שמורות | A0194

ב' חצרות זג' בתים ביניהן